

Tremtinys

LIETUVOS POLITINIU KALINIŲ IR TREMTINIŲ SAJUNGOS SAVAITRAŠTIS
2007 m. vasario 2 d.

Nr. 5 (739)

Eina nuo 1988 m.
spalio 28 d.

Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjunga (LKKSS) gana spontaniškai susikūrė po nepriklausomybės kovą. 1926 m. rugsėjo 5 d. Lietuvos šaulių sąjungos salėje Kaune buvo sušauktas savanorių pasitarimas. 1927 m. sausio 8–9 d. įvyko Lietuvos savanorių visuotinis kongresas. LKKSS buvo paskelbta nepolitine visuomenine organizacija, kurios pagrindiniai tikslai nepakito iki šių dienų: saugoti ir ginti Lietuvos nepriklausomybę, ugdyti patriotiškumą, tautinę savimonę, rūpintis organizacijos narių ekonomine padėtimi, karžygų istorinio arčminimo jamžinimu. Sovietų sąjungai okupavus Lietuvą LKKSS veikla buvo uždrausta, daugelis jos narių ištremti. Organizacijos veikla buvo atgijusi išeivijoje.

Antroji savanorių banga – tai 1941 m. sukilio dalyviai. LKKSS veiklą pratesė Lietu-

Paminėta garbinga suaktis

vos partizanai, kovęsi su okupantais. 1990 m. kilo trečioji savanorių banga, kai Lietuvos žmonės vėl stojo į kovą dėl Lietuvos laisvės. Šiuo metu

LKKSS gretose – daugiau nei tūkstantis narių.

Sausio 20 d. Kaune buvo paminėtos 80-osios Lietuvos kariuomenės kūrėjų savano-

rių sąjungos įkūrimo metinės. Minėjimo renginiai prasidėjo iškilminga rikiuote Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje. Joje, be garbių Lietu-

Lietuvos kariuomenės kūrėjai savanoriai iškilmingoje eisenajo

Vilius BRAZENAS

Pasiklydė tarp dviejų vėliavų

Lietuvos televizijos laidose šalia etatiniių vedėjų veidų, su retomis išimtimis, matome vis tuos pačius, lyg etatinius, "autoritetą" ir idėjų skelbėjų veidus. Panaši istorikų etiketėmis apklijuotų veidų grupė neseniai iš Lietuvą šiandien slegiančių problemų krūvos atkasė, jų nuomone, svarbiausią: ar reikia keisti LR vėliavą?

Mūsų istorikai yra pasižymėję jau ne vienu klajojimu Lietuvos istorijos (net vakanrykštės sovietinės okupacijos) miškeliuose. Tad nenuostabu, kad ir ši grupė pasiklydo tarp dviejų vėliavų: tarp Balto Vyčio ir Trispalvės. Lyg šiandien nebūtų svarbesnių (ir dar kaip svarbesnių!) klaušimų, kurie prašosi intelektualų smegenų pajudinimo.

Kalbant apie vėliavas svarbiausias klausimas – kaip išgelbėti bent vieną iš jų nuo išnykimo. Šiandien rūpi, kaip Lietuvos padangėje atgaivinti pagarbą LR Trispalvei. Mūsų Trispalvė jau dingo nuo automobilių registracijos numerių. Tačiau nei valdžios, nei intelektualiniame kieme "net šuniukas nesulojo". Nežinia, ar kur kitur (gal oficialiuose blankuose?) LR Trispalvę

keičia ES žvaigždelės.

O kaip su pagarba Trispalvei? Nogi nekrenta į akis tai, kad prie mokyklų neva patriotiškumą įkvėpti privačių vėliavų stiebuose Trispalvė pažeminta, nustumta nuo Lietuvoje jai priklausančio centrinio stiebo. Kurio "valstybininko" sumanymu ar įsakymu tai padaryta? Jei ant centrinio stiebo kelsime visų tarptautinių organizacijų, kurioms priklausome, vėliavas, teks sugrūsti JTO, NATO, UNESCO, TVF, Pasaulio banko ir dar kiek vėliavų. Ojei visas jas kelsim virš Trispalvės, pastarajai net ant dylikos stiebų vietas neatsiras. TV žiniose parodytoje "Mažeikių naftos" vėliavų rikiuotėje Lenkijos vėliava kabėjo virš LR vėliavos. Vilniuje, Gedimino prospektė, prie vieno viešbučio, aukščiau nuo centrinio stiebo nustumtos Trispalvės kabo ne tik kažkurios užsienio valstybės vėliava, bet ir šiaip kažkokia plevezda.

Tokie dalykai turėtų surėsti ne tik komedijomis užsiminėjančius istorikus. Nemana, kad turėčiau suminėti vienus, kuriuos tai liečia: laiko ir vienos pristigtų.

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos (LPKTS) valdybos posėdis įvyko sausio 27 d. Darbo ataskaitą perskaitė LPKTS valdybos pirmininkė J. Marcinkevičienė.

Valdybos nutarimu LPKTS XIV ataskaitinis suvažiavimas įvyks balandžio 21 d. Kaune, Laisvės al. 39. Jame bus pateikta LPKTS finansinė 2006 metų ataskaita (pajamų ir išlaidų sąmata), Revizijos komisijos, Etikos ir procedūrų komisijos ataskaitos. Įsuvažiavimą bus kviečiami LPKTS valdybos ir tarybos nariai, filialų pirmininkai ir delegatai (kvota – vienas delegatas nuo 70 nario mokesčių mokančių narių). Duomenis apie filialų veiklą per 2006 metus ir delegatų pavardes valdybos sekretoriatui reikia pateikti iki kovo 1 dienos.

Posėdyje svarstytas 2006 metų LPKTS pajamų ir išlaidų sąmatos projektas (pristatė J. Auksoraitienė), Finansų komiteto siūlymai. Patvirtinta LPKTS 2007 metų veiklos programa.

Dėl Partizanų Motinų pagerbimo ženklo informavo LPKTS pirmininkas A. Lukša. Valdyba ir toliau kviečia LPKTS skyrius bei pavienius asmenis teikti informaciją apie Partizanų Motinas, siūsti Lietuvos Laisvės kovotojams pastatyti memorialų ir paminklų nuotraukas.

sukaktis

rių sąjungos įkūrimo metinės. Minėjimo renginiai prasidėjo iškilminga rikiuote Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje. Joje, be garbių Lietu-

vos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungos narių, dalyvavo LR krašto apsaugos ministras Juozas Olekas, Lietuvos kariuomenės vadas gen. mjr. Valdas Tutkus, kariuomenės, Lietuvos šaulių sąjungos, miesto savivaldybės administracijos atstovai. Po iškilmingos rikiuotės dalyviai, Karinių oro pajėgų orkestro vedami, nuzygiavo į Kauno įgulos karininkų ramovę. Ten įvyko iškilmingas 80-ųjų LKKSS įkūrimo metinių minėjimas. LR krašto apsaugos ministras J. Olekas, sveikindamas Lietuvos kariuomenės kūrėjus savanorius, sakė: „Jūsų organizacija gyvuoja jau net aštuoniasdešimt metų ir jūs esate ta grandis, kuri įkvepia jaunimą ir paskatinį tarnauti tėvynei“.

"Tremtinio" inf.
Nuotr. iš
www.sauliusajunga.lt

Posėdžiaivo LPKTS ir TS PKTF valdybos

Valdybos nariai peržiūrėjo sausio 27 d. LTV parodytą partizaninį karą niekinančią laidą „Amžininkai. Ką dave Lietuvai partizaninis karas 1944–1953 m.?“ Dėl jos nutarta kreiptis į RTV generalinį direktorių K. Petrauskį.

* * *

Tą pačią dieną įvyko ir Tėvynės sąjungos Politinių kalinių ir tremtinių frakcijos (TS PKTF) valdybos posėdis. Politines aktualijas apžvelgė ir apie darbą Seime kalbėjo TS PKTF pirmininkas, Seimo narys dr. P. Jakučionis. Jis pranešė, kad Tėvynės sąjungos ir socialdemokratų susitarimas 2006 m. gruodį pratęstas iki 2007 m. rudens sesijos. Susitarimo objektai: aukštojo mokslo reforma, dėmesys šeimos politikai, Nacionalinio saugumo stiprinimas, korupcijos prevencija (komisijos pirmininkas R. Dagys), naujas Šilumos įstatymas (su kainų reguliavimu), konsultacijos dėl Valstybinių nukentėjusių asmenų pensijų didinimo.

Socialdemokratai iškėlė reikalavimus pradėti konsultacijas dėl profesionaliosios kariuomenės kūrimo (pagrindinis tikslas – savanorių ir kariuomenės rezervo sunaikinimas).

Praėjusioje Seimo sesijoje priimtas įstatymas dėl Nacionalinės energetikos strategijos – Tėvynės sąjunga tai išreiškalavo iš Vyriausybės. Savivaldybių rinkimų įstatyme priimti kelių straipsnių pakeitimai (dėl balsavimo paštu, uždraustas „dovanėlių“ dalijimas ir kt.). Nepriimtas liko Operatyvinės veiklos įstatymo projektas, kuris parengtas pagal Konstitucinio Teismo pasiūlymus. Balsavimą dėl rezervininkų antrą kartą sužlugdė socialdemokratai.

Pratęstoje Seimo sesijoje bus svarstomas Liustracijos įstatymas. Paskutiniame svarstyme priimtas P. Jakučionio pasiūlymas dėl Liustracijos komisijos sudarymo tarkos, funkcijų ir finansavimo savarankiskumo.

EBSW veiklai tirti komisiros išvados Seime patvirtintos, nors tam priešinosi „valdančioji mažuma“. EBSW padarė žalos valstybei ir žmonėms už daugiau nei 1 mlrd. litų. Tuo metu buvo suorganizuota ir bankų griūtis. „Mažeikių nafta“ parduota už 2,2 mlrd. litų – tai yra daugiau, negu Lietuva išėjo per visus nepriklausomybės metus.

(keliamas į 2 psl.)

Sveikiname

Dr. Povilai Jakučionis,

Dėkojame už išmintingus patarimus, aktyvų dalyvavimą LPKTS, TS PKTF veikloje, Seimo darbe. Nuosirdžiai sveikiname 75-ojo gimtadienio proga, linkime prasmingų politinių sprendimų, stipriose sveikatos ir asmeninių troškimų išsiplidymo.

LPKTS valdyba

Buvusį ilgametį LPKTS pirmininką, LPKTS Vilniaus filialo nari, LR Seimo nari dr. Povilą JAKUČIONĮ sveikiname garbingo 75-ojo gimtadienio proga ir linkime daug energijos, taip reikalingos nuolatinei kovai dėl LPKTS reikalų.

LPKTS Vilniaus filialas

Susigrąžinti rublinius indelius žada padėti Europos Komisija

Baigiantis 2006 metams Europos Parlamento narys Vytautas Landsbergis informavo Lietuvos Ministru pirminką Gediminą Kirkilą esą Europos Sajungą yra pasirengusi padėti Lietuvai derantis su Rusija, kad ši sugrąžintų 1990 m. nusavintas ir iki šiol Rusijos Taupomajame banke laikomas Lietuvos piliečių rublines santaupas.

Iki šiol šis klausimas buvo tik dviejų šalių – Lietuvos ir Rusijos reikalas. Tačiau dabar Europos Sajunga parodė ketinimus prisiimti atsakomybę už Lietuvos piliečių nusavintas rublines santaupas ir ketina ši klausimą kelti kaip Europos Sajungos ir Rusijos dvišali reikalą.

“Pirmą sykį kalbama ne formaliai apie “dvišalę” Lietuvos ir Rusijos problemą, bet apie ES galimybes išskelti ši klausimą kontaktuose su Rusija”, – rašo V. Landsbergis savo laiške Lietuvos premjerui. Jis mano, kad tokios palankios progos Lietuvai nevalia

praleisti.

Apie tokius Europos Sajungos ketinimus V. Landsbergi informavo Europos Komisijos komisarė Benita Ferrero-Waldner, mat profesoriūs ši klausimą yra keletą kartų iškėlęs ne tik Europos komisarams, bet ir kitose Europos Sajungos institucijose.

Be to, komisarė B. Ferrero-Waldner savo laiške rašo, kad iki šiol Lietuvos Vyriausybė nėra kreipusis į Europos Komisiją su prašymu padėti išspręsti rublinių indelių klausimą. Todėl V. Landsbergis ir kreipėsi į G. Kirkilą ragindamas Vyriausybę kuo skubiau kreiptis į Europos Komisiją pagalbos derantis su Rusija. Atnižvelgęs į šią V. Landsbergio praneštą žinią, premjeras G. Kirkilas pavedė Užsienio reikalų ir Finansų ministerijoms imtis šio reikalo.

Apie tolimesnę rublinių indelių susigrąžinimo iš Rusijos eiga skaitykite kituose “Tremtinio” numeriuose.

“Tremtinio” inf.

Posėdžiavo LPKTS ir TS PKTF valdybos

(atkelta iš 1 psl.)

Seime priimta rezoliucija dėl sovietų okupacijos žalos atlyginimo (J. Karosovarantas). Prof. V. Landsbergis įtikino ES komisarę, kad tarpininkautų dėl rublinių indelių sugrąžinimo Lietuvai. Dėl to ateityje Rusija gali turėti reikalų su ES, o ne su Lietuva.

Archyvus numatoma atidaryti nuo kovo 1 d.

Seimo narė V. V. Margevičienė informavo socialiniais klausimais.

Valdybos posėdyje svars-

tytas pasiruošimas rinkimams į savivaldybių tarybas ir informuota apie Tėvynės sajungos tarybos posėdžio sausio 20 d. nutarimus.

Į TS Politikos komiteta (pirmininkas V. Landsbergis) įtraukti TS PKTF nariai: A. Blažys, A. Švenčionis ir G. Uogintas.

TS PKTF konferencija įvyks kovo 31 d. Kaune. Delegatų kvota: 1 delegatas nuo 20 frakcijos narių skyriuje.

„Tremtinio“ inf.

Žinios iš Seimo

Rezervininkai ieško užtarėjų

Sausio 18 d. Seimui baimant pratęstą rudens sesiją, visgi buvo mėginta svarstyti liustracinių įstatymų pakeitimų paketą. Sių įstatymų pakeitimai Seimo posėdžių darbotvarkėje jau vaidenasi keletą metų, tačiau šios kadencijos Seimas, iškilus su liustracija susijusiems klausimams, neturi politinės valios jų išspręsti iki galio. Ypač šios valios kiekis sumažėjo po to, kai savo pasiūlymus liustraciniams įstatymams pateikė Seimo narys Povilas Jakučionis, kuris be kita ko siūlo būvusiems KGB rezervininkams taikyti tokius pačius apribojimus darbiniui veiklai, kaip ir kitų “rūšių ir porūšių” kagėbistams. Mat jei būtų priimti P. Jakučionio pasiūlymai, apribojimai būtų taikomi ir labai aukštiems veikėjams, einančiams pareigas valstybės tarnyboje, tokiams kaip Valstybės saugumo departamento direktoriui Arvydui Pociui ir būvusių užsienio reikalų ministrui Antanui Valionui.

Pagrindinė siūlomų apribojimų KGB rezervininkams nuostata – neleisti jiems be apribojimų dirbtį valstybės tarnyboje ir užimti aukštąs valstybines pareigas. Turint omeny, kad KGB Lietuvoje yra paskelbta nusikalstama struktūra, nėra nieko stebėtina, kad tokiai apribojimais valstybė nori apsaugoti nuo galimai nepatikimų ir nelojilių tarnautojų įtakos.

Prieš gerą savaitę privačiai – pokalbyje – šnekintas LGGRTC specialistas Arvydas Anušauskas priminė, kad į Rusiją iš Lietuvos specialiųjų archyvų buvo vežamos pačių jauniausią KGB verbuotų ir su šia struktūra bendradarbiausią Lietuvos gyventojų bylos. Peršasi vienintelė logiška išvada, kad KGB planavo čia testi savo veiklą ir burti kuo jaunesnių ir pajėgesnių savo bendradarbių pajėgas. Kodėl gi Lietuva turėtų patiketi savo valstybinės svarbos reikalus būvusiems KGB rezervininkams? Kur yra garantija, kad jie ir toliau netarnauja šiai nusikalstamai struktūrai?

Tokių ir panašių minčių vedinas P. Jakučionis ir teikė pasiūlymus Seimui. Paskutinę šios sesijos dieną jis teikė pasiūlymą įtraukti į Asmenų, slapta bendradarbiausią su būvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, registracijos, prisipažinimo, įskaitos ir prisipažinusiu apsaugos įstatymą apibrėžimą, kas yra KGB rezervininkas. Teikdamas šį pasiūlymą jis sakė, kad įstatyme nėra apibrėžimo, kas yra rezervininkas, todėl jis pasiūlė savo formuluočę. Pasak P. Jakučionio, „rezervininkas

ra yra asmuo, kuris išrašytas į KGB ar kitų SSRS slaptujų tarybų rezervo karininkų įskaitą“. Tokie dokumentai yra LGGRT centre, Ypatinė archyve, todėl čia nekiltų keblumų nustatyti, kas yra ir kas nėra rezervininkas. Tačiau Nacionalinio saugomo ir gynybos komitetui nepritarus, po svarstymo šiam P. Jakučionio pasiūlymui buvo nepritarta ir galiausiai perėita prie kitų klausimų, o liustracinių įstatymų pataisos atidėtos pavasario sesijai. Atrodytu, prislėgtieji buvę rezervininkai ir aršūs jų gynėjai galėjo atskivęti – kol kas šis klausimas vėl nustumtas ir nežinia kada ir kokios būklės Seime jis pasieks priemimo stadiją. Tačiau minėti KGB rezervininkų simpatikai pasinaudojo pertrauka tarp dviejų Seimo sesijų ieškodami stipresnio užnugario ir galingesnių užtarėjų.

Praėjus dešimčiai dienų po minėto P. Jakučionio pasiūlymo įvardinti KGB rezervininkus svarstymo Seime, pagrindiniuose šalies dienraščiuose pasipylė vieši grasinimai Lietuvai iš Europos Sajungos. Didžiausias šalies dienraštis pirmadienį išspausdino straipsnį pavažinimui “Europa rengiasi kurti pirtį Lietuvai”. Paant, raštė aiškina, neva “raganų medžiotojai” nepaiso šalies tarptautinių įsipareigojimų. Suprask, pagrindinis “raganų medžiotojas” Lietuvos yra P. Jakučionis ir turbūt visa Tėvynės sąjunga. Deja, būvusių supažindinti KGB rezervininkų statusas nėra niekur apibrėžtas ir ribojant jų veiklą Lietuva taptų ES teisės pažidėja. Tokiu argumentu šis V. Uspaskicho politinės stovyklos atstovas akiavazdžiai parodė, kad būvusių KGB simpatikus vis tik labai sujaudino pastarasis P. Jakučionio siūlymas įstatyme įvardinti KGB rezervininką ir teisiškai apibrėžti šį statusą. Nors pasiūlymui nebuvo priartata, matyt jis gerokai sunerivino ir išgaudino būvusių kagėbistus. O ką gi padarė Seimo narys V. Volčiokas, kad išspręstų šią dirbtinai sukurtą koliziją? Ogi nieko. Tuo įsitikinti lengva, pažiūrėjus kaip jis balsavo P. Jakučioniui siūlytant teisiškai įvardinti KGB rezervininkus: V. Volčiokas susilaikė, nebalsavo už. Tai kam jis tada viešai kelią minėtai klausimą? Ar ne tam, kad sukurtų įspūdį, jog būvusių KGB rezervininkų problema yra neišsprendžiama ir iš viso nesprestina.

Skaitant “ES gąsdinimus” Lietuvai vis tiek įdomu surasti, kas gi iš ES institucijų ir pareigūnų taip susirūpinę KGB rezervininkų “teisėmis”? Deja, “Respublikoje” be mistinio panoptikumo, įvardyto kaip “Europos institucijos”, teko surasti “Europos institucijose dirbančius mūsų šalies teisinkus”.

(keliamas i 3 psl.)

2007 m. vasario 2 d.

Rezervininkai ieško užtarėjų

(atkelta iš 2 psl.)

Atrodo, kad ne Europos Sąjunga reikalauja gerbti ir mylēti buvusius kagėbistus, o patys lietuviai išnaudoja Europos Sąjungą, kad priverstų nuo KGB skaudžiai kentėjusių mūsų tautų juos gerbti ir mylēti, jokiu būdu nepažeidinti ju, kaip žmonių, teisių.

Dienraštis "Lietuvos rytas" savo publikacijoje apie šią neva tarptautiniu mastu iškilusią dilemą rašo naudodamas dar aršesnę grasinimo retoriką. Čia Lietuvai rengiamasi "atgaivinti atmintį", minimos "kraštinės sankcijos". Juokingiausiai nuskambėjo neva labai susirūpinusio Seimo nario Julius Sabatausko nuogastavimai, kad neva prieš Lietuvą gali būti "griebtasi" "kraštinės sankcijos – pašalinimo iš ET".

"Lietuva atrodo kliaukai", – konstatavo J. Sabatauskas, vertindamas buvusių kagėbistų "zmogaus teisių" pažeinėjimus, vykstančius Lietuvoje dėl netobulų iliustracių įstatymų. Nors "Respublika" pateikia visiškai kitą nuomonę: esą Lietuva, palyginti su kitomis ES narėmis, atrodo neblogai, mat beveik iš 100 tūkst. Strasbūrą pasiekusių skundų tik 350 – prieš Lietuvą.

Iš tiesų kalbėdamas apie Lietuvos "klaikų atrodymą" J. Sabatauskas turi omenyje buvusių KGB darbuotojų teisininkų Raimundo Rainio ir Antano Gasparavičiaus skundą, kurį prieš dvejus metus jų naudai išnagrinėjo Strasbūro teismas, bei dar poros kagėbistų K.Džiauto ir J.Sidabro bylas. Tada buvo nustatyta, kad jie buvo diskriminuojami dėl tų pačių iliustracijos įstatymų nuostatų – prarado darbą privačiose įstaigose ir neteko galimių išsidarbinti daugelyje privačių įmonių iki 2009 metų. Naudodamiesi šiais pavyzdžiais, kurie liečia buvusių kagėbistų įsidarbinimą privačiose, o ne valstybinėse įmonėse ir tarnybose, KGB rezervininkų užtarėjai mėgina apmulkinti Lietuvos piliečiams akis, prigąsdinti valdininkus ir bet kokia kaina priversti patikėti, kad besisauganti nuo neįlojalumo Lietuvos valstybėjokiu būdu negali taikyti KGB rezervininkų darbinio apribojimo valstybės tarnyboje. Matyt, buvusios KGB dabar veikiančios struktūros iš tiesų prarastų puikių bendradarbių, jei tokie apribojimai rezervininkams įsigalioti.

Ingrida VĖGELYTĖ

Kovą įvyks eilinis Europos Sąjungos valstybių vadovų aukščiausiojo lygio susitikimas. Šiame viršunių susitikime vienas iš pagrindinių klaušimų bus naujos energetikos strategijos svarstymas. Šios strategijos projektą viršunių susitikimui pateiksji parengusi Europos Komisija. Šiuo Europos Komisijos dokumentu siekiama kiek įmanoma sumažinti ES priklausomybę nuo importuojamos naftos ir duju. Tai ne tik tai ekonominis, bet ir politinis klausimas. Tuo labiau kad negausios ES valstybių energetinių resursų atsargos senka, o vartojimas sparčiai auga. Ekspertų apskaičiavimais, iki 2030 metų Europos priklausomybę nuo importuojamų naftos ir duju išaugus nuo 50 iki 65 proc. Tai reiškia dar didesnę priklausomybę nuo Rusijos.

Europos Komisijos pirminko Žoze Manuela Barozu parengtame pranešime būsimam ES viršunių kovo mėnesio susitikimui ypač pabrėžiama, jog būtina nedelsiant imtis ryžtingų veiksmų, apsaugančių senajį žemyną ne tik nuo energetinės krizės, bet ir nuo klimato katastrofos – globalinio atšilimo. Tačiau iš esmės naujoji Europos energetikos strategija glaudžiai susijusi ES sanykiai su energetiniu monstru tampančia Rusija – pagrindine naftos ir duju tiekėja ES šalims. Iš tiesų

rya kuo susirūpinti. Dabar Rusija Europos Sąjungos valstybėms tiekia daugiau kaip ketvirtį jų suvartojomos naftos bei jos produktų bei du penktadalius jų naudojamų duju.

Vadinamieji Briuselio biurokratai pagaliau ėmė rimtai galvoti, kuo gali gręsti tokia priklausomybė nuo Rusijos. Tuo labiau kad pasitiketi Maskva darosi vis labiau rizikinga – Kremlis beveik kategoriskai atsisako pasirašyti parengtą Energetikos Chartą. Todėl Europoje pasigirsta vis daugiau kalbų, jog yra galimių apsieiti ir be Rusijos, praktiškai realizuojant naują ES energetikos strategiją. Tad kokia galima šios naujos ES energetikos strategijos kryptis? Visų pirma mažinti naftos ir duju tiekimą iš Rusijos ir didinti iš Artimuų Rytių, Kaspijos regiono, Centrinės Azijos ir Šiaurės Afrikos. Be to, pagaliau pradėti pramonės revoliuciją, kuri skatinėti taupytis energijos vartojimą mažiausiai 15–20 proc. Taip pat kuo energingiau vystyti švaraus biologinio kuro gamybą bei vartojimą ir pasiekti, kad po 10–15 metų benzino naudojimas sumažėtų mažiausiai 10 proc. Aišku, biologinio kuro gamybos didinimo klausimai susiduria ne

tik su politinėmis, bet ir su techninėmis problemomis. Tačiau naivu būty tikėtis, kad arabai užlies Europą naftą. Irakų pavyzdys aškiai parodė, kad nepaisant nuversto Sadaomo Huseino režimo, naftos prekyba šioje šalyje nė kiek nepadidėjo. Netgi atvirkšciai.

O pasitikėti kita naftos turtinė – Iranu – išgi gana rizikinga. Jeigu ši „blogio ašies“ valstybė dėl savo neslepiamų branduolinių ambicijų vis dėlto išprovokuotų ginkluotą konfliktą su JAV, iš jų vienaip ar kitaip išsikištu ir Europos šalys, pirmiausia kai kurios NATO valstybės. Todėl Kaspijos ir Centrinės Azijos energetinių resursų eksportuotojams bus naudingiai nukreipti savo energetinių resursų srautus į sparčiai besivystančią Kiniją. Be to, vien techniniu pozūriu tiesi naujus naftotiekius ir dujotiekius per nestabilų valstybių ir regionų teritorijas labai rizikinga. Kas ne kas, bet europiečiai skaiciuoti moka – graži biokuro idėja jau seniai neduoda ramybės ne tik mokslininkams, bet ir politikams. Bet tai daug pastangų reikalaujantis procesas.

Bendra Energetikos strategija numato pagaliau susikelti Europą į aškiai įsteisti Rusijai suprasti, kad ji stovi priešveningą, vieno britų po-

litiko pavadintą „energetinio NATO frontą“. Svarbu tik priversti Maskvą pasirašyti Energetikos Chartą. Tačiau Kremlis atsisako pasirašyti, nes tai esą priverstų Rusiją išleisti Europos kompanijas prie Rusijos energetikos vamzdynų.

Nesenai įvyko ES pirminkaujančios Vokietijos kanclerės Angelos Merkel vizitas į Rusiją. Sprendžiant iš ES šalių politikos ekspertų, jos pokalbiai su Kremliaus valdovu V. Putinu buvo gana aštrūs. Pirmiausia dėl energetikos reikalų. A. Merkel, skirtingai nuo savo pirmtako Gerhardo Šrioderio, puikiai supranta, kad vis didėjanti ES priklausomybę nuo Rusijos gali sukelti labai pavojingų netiek ekonominių, kiek politinių pasekmų. Kitavertus, politinis Maskvos įsigalėjimas Europoje, be jokios abejonių, dar labiau atšaldytų Europos ir JAV savykius. To neslepdamas siekia Kremlis. Taip pat ES ir Vašingtono savykių blogėjimas gali labai neigiamai atsiliepti NATO. To labiausiai ir nori Maskva. Visa bėda ta, kad daugelis senosios Europos valstybių lyderių, ypač tokii kaip Prancūzijos prezidentas Žakas Širakas, nė kiek nepasimokė iš skaudžių istorijos pamokų.

Ivykiai, komentarai

Briuselio praregėjimas

Šantažas, perpintas demagogija

Aukštiems JAV, Lenkijos ir Čekijos valstybių pareigūnams pareiškus, kad Jungtinės Amerikos Valstijos jau priėmė sprendimą dislokuoti priešraketinės gynybos elementus naujujų NATO narių – Lenkijos ir Čekijos teritorijose, sukėlė didžiulį Kremliaus, ypač Rusijos generolų susirėzimą. Iš visų tribūnų, nekalbant apie Kremliaus kontroliuojamą Rusijos žiniasklaidą, pasigirdo šūksmai, kad Amerika prie pat Rusijos sienų stato savo karinius objektus, ir tai kelia didžiausią pavoju Rusijos nacionaliniams saugumui. Manoma, kad iki 2011 metų Čekijos teritorijoje, kaip ir Lenkijoje, pradės veikti galinga JAV stotis. Tiesa, Maskva tvirtina, kad Lenkijos amerikiečiai įkurs ne radarų stotį, o raketinę bazę.

Pentagono generolai, žinoma, neslepią tokius planus ir pirmiausiai pabrėžia, kad priešraketinės gynybos objektais Europos teritorijoje būtini siekiant apsiginti nuo "blogio ašies" valstybių, pirmiausia – nuo Irano ir Šiaurės Korėjos galimų branduolinių skydu.

ketų antpuolių. Teheranas ir Pchenjanas neslepią tokius savo planus. Tačiau Rusijos armijos generalinio štabo vadovai prieštarauja tokiems JAV planams. Teigiama, kad JAV priešraketinių objektų dislokacija Lenkijoje ir Čekijoje yra nukreipti prieš Rusiją siekiant kontroliuoti raketų paleidimo objektus, o jei reikėtų – sunaikinti raketas starto metu. Esą Irano ir Šiaurės Korėjos raketų paleidimo aukštis yra pernelyg toli nuo Lenkijos ir Čekijos ir amerikiečių vadovai paprasčiausiai neįstengs stebėti. Nesenai Rusijos armijos generalinio štabo viršininkas ir pirmasis gynybos ministro pavaduotojas, armijos generolas Jurijus Balujevskis pareiškė, kad dar vieno naujo amerikiečių radauto ir priešraketinės bazės atsiradimas šalia Rusijos yra tiesioginė grėsmė jos saugumui. Generolas J. Balujevskis ypač pabrėžė, kad JAV ir NATO, savo priešraketinės gynybos sistemas priartinusios prie Rusijos, siekia kontroliuoti Rusijos raketų paleidimą. "Tai Pentagonas vadina Europos priešraketinių skydu.

Bet amerikiečiai ir jų sąjungininkai privalo įsižemėti, jog susidarius tam tikroms aplinkybėms, tas jų kuriamas skydas pirmiausia gali nukristi ant galvų tiems, kuriuos amerikiečiai gina", – grasinamai postringavo rusų generolas. Lenkijai ir Čekijai tai aiški užuominia, kas jų laukia, jei leis savo teritorijose įkurti amerikiečių priešraketinį skydą. Armijos generolo J. Balujevskio grūmojančias užuominas plačiau paaiškino Rusijos generaliniams štabui artimas karo apžvalgininkas V. Baranecas. "Jeigu kalbėti tiesiai šviesiai, tai jau tada, kai tik bus pradėta JAV priešraketinių objektų statyba Europoje, konkretiai Lenkijoje ir Čekijoje, nuo tos minutės jie taps Rusijos armijos taikiniai, kurie karo pavojaus atveju bus bemat sunaikinti kaip strateginiai. Štai apie ką pirmiausiai turi pagalvoti lenkai ir čekai", – išdėstė Maskvos dienraštyste "Komsomolskaja pravda" V. Baranecas. Tai jau nė kiek nepridengtas grasinimas ir šantažas.

Tuo metu, kai visas pasaulis su nerimu sutiko žinią, kad

Kinija maždaug 900 km aukštyn numušė savo kosminį palydovą ir daugelis pasaulio valstybių išreiškė didelį nerimą dėl šios karinės jėgos demonstravimo, Rusijos generolai ir aukščiai Kremliaus pareigūnai neslėpė pasitenkinimo tokia Pekino jėgos demonstracija. Esą Kinija ir jos karinė vadovybė parodė Amerikai, kad karo grėsmės atveju pirmaisiais taikiniuose taps ne tiek JAV karinių objektų žemėje, kiek kosminiai ryšiai ir navigacijos palydovai. Visa tai rodo, kad V. Putino vadovaujama Rusija, išpampusi nuo už naftą ir dujas gaunamų dolerių, gali sau leisti atgaivinti Sovietų sąjungos laikams įprastą viso pasaulio gąsdinimo politiką. Tai rodo atsigavęs Rusijos karinis pramoninis kompleksas, gaminantis vis daugiau moderniausios ginkluotės. Vakarai po SSRS žlugimo tikėdami, kad "šaltasis karas" pasibaigė, užmerkė akis. Rusijos šnipai faktiškai netrukdomi išvogė naujausias Vakarų technologijas. Tarp jų – ir šiuolaikinių ginklų gamybos.

Jonas BALNIKAS

Istrigo atmintyje per susovietintą Lietuvos radijų girdėtas pasakymas: „Iš kolūkiečių gryčias atėjo perteklius“. Iš tikrujų ideologinis perteklius anuomet kaip iš gausybės rago pylési per kraštus, nes sovietinei propagandai buvo pajungti kinas, radijas, spauda, socrealistinis menas ir tokie pat grožinė literatūra. Materialuji „perteklius“ už metinius darbadienius dažnas kolūkietis įstengdavo parsinešti ant kupros. Liaudis buvo penima viltimi, kad artėja komunistinis rytojus, kuo met bus „iš kiekvieno – pagal galimybę, kiekvienam – pagal poreikius“. Iš už horizonto komunizmas nepasirodė, pats horizontas nutolo, galiausiai komunizmo fikcija sužlugo, tačiau pertekliaus siekis, poreikiai į daugelio sąmonę taip įstrigo, kad atkūrus Neprisklausomybę radosi nepageidau-tino ir net žalingo pertekliaus perteklius bei toks pat poreikiu perteklius.

Lgisv 

Kai pavasarį iš tvarto paleidžiamas kumeliukas, jis šuo liuoja, šėlsta, kliūčių nepaiso, kol nesitrenkia galvą į vieną iš kliūčių. Nuo smūgio apsaigsta. Kai apspangimas praeina, kumeliukas susivokia, kad laisvė turi ribas. Šis nepatyręs padaras nesibaimindamas bando kramsnoti jaučio ausj, tačiau tas, pajutęs, kad neleistinai ižengta į jo teritoriją ir pažeistas jo orumas, smarkuoliui baksteli ragu. Laisvės ribos vėl susiaurejo. Nuleidęs galvą kumeliukas gržta į tvartą; per sunki jam laisvės naštą.

Sovietiniame tvarte penkis dešimtmečius išlaikyta Lietuvos visuomenė kaip tas kumeliukas buvo paleista į laisvę. Su džiaugsmo giesmėmis ir dainomis pasitikė Laisvę, atgavę žodžio ir sąžinės laisvę, kelionių į svečias šalilis galimybę, teisę burtis į įvairias organizacijas, susirinkimus, piketus, mitingus, streikus, žmonės metėsi į nežabotą šeismą. Žodžio laisvė pasitaravo netiesos sakymui, burnojimams bei blevyzgoms, sąžinė, liberalių vėjų blaškoma, praskydo ar visiškai sunykko, laisvų kelionių galimybę atvėrė keilią masiškam bégimui iš Tévnės, teisę burtis į organizacijas panaudota šetono ženklu ženklinantu sambūriu kur-

Praėjusio amžiaus pradžioje Motiejus Vaišnys iš tėvų paveldėjo 15 ha žemės Važatkiemio kaime (dabar – Prienų r. Ašmintos seniūnija). Vedė Agotą Bylaitę iš daugiavaikės šeimos, kurioje augo 14 vaikų: septynios mergaitės ir septyni berniukai. Motiejus Vaišnys tik ūkininkavo, jokioms politinėms partijoms nepriklausė. Negailėdamas prakaito dirbosunkiai, bet neblo-gai prasigyveno: nusipirko žemės ir padidino savo ūkį iki 40 ha, pasistatė dide-lę gražią trobą, naujus ūkinius pasta-tus. Susilaukė aštuonių vaikų.

Viskas apsivertė „aukštyn kojom“ 1940 metais, kai didžiausia lietuvio vertybė – žemė – igavo atvirkštinę, neigiamą „vertę“. Vietoj ramaus, sotaus gyvenimo žemė jos savininkui ėmė nešti pražūtį. Darbštumas ir pastangos ūkininkaujant tapo Vaišnių šeimos išgyvenimų priežastimi, nes darbštū ūkininkai siekė palikti jų imponiuojančius ir sau

Žalingas perteklius

pimui, pilietiniai veiksmai virto kriminaliniais pasišėliojimais. Užuot siekusi suvokti Laisvės esmę, prasmę ir naują, užuot ją su atsakomybe puoselėjusi, nuo staigaus laisvės gūsio apspanusgi liaudis dairosi į aną tvartą veblendama, kad „prie ruso buvo geriau“.

Prievarta ir smerkimu, žinoma, neįmanoma tautos vesti į tiesos ir šviesos kelią, tačiau rodyti tą kelią privalo atsigaunanti šeima, mokykla, Bažnyčia, valstybė, kiekvienas artimui gero linkintis žmogus. Laisvės, kaip ir dorovės ar krikščionybės, niekad nebus per daug, o ta perteklinė, kuri čia minima, iš tikrujų nėra laisvė, o tarnystė ar vergavimas blogiu.

Tikéjimas

Marksistai, paniekinę ir prilyginę religiją liaudies opiumui, patys savo komunistinę ideologiją prieverta bruko religijos vieton, begėdiškai kopijavo religines apeigas, komunistiniams stabams kurpė giesmes ir maldas, ivedė savo šventes, kunius pakeitė partijos sekretoriai, krikštą – įrašymas į pionierius, išpažintį – savikritika ar prievertinis prisipažinimas partkomams ar ČK, atgailą – psichiatrinės ligoninės ar ilgalaikė katorga. Griausminga propaganda ir prieverta paliko pėdsaką žmonių sąmonėje, kad net tą ideologiją išmetus į šiukslyną dar liko žmonių, gal krikštytų, su statkilevičių, jarmalavičių, burokevičių beveik lietuviškomis pavardėmis, kurie tuo paveldu nebegeba atsikratyti. Atgavusi Laisvę didelė mūsų visuomenės dalis iškart užplūdo bažnyčias, žegnojosi ir mušėsi į krūtinę, nusigręžė nuo komunistinės klaidatikystės, tačiau nesunkiai pasidavė kitų, vadinančių netradicinių klaidatikysčių antplūdžiui. Marksistinė klaidatikystė ir naujujų tikėjimų perteklius tiek išklibino žmonių vertėbinę mąstyseną, kad jie nesunkiai parsiduoda įvairiomis sektomis, tiki burtais, raganavimu, horoskopais, rimtu veidu lanko parapsichologijos akademijas, naudojasi parapsichologų bei būrėjų paslaugomis, po kurių noratai tapka krentant į psychologas,

psichiatrus ir net egzorcistus. Prie klaidatikysčių priskirtini ir Mamonos bei malonumų kultai, neišpasakytaipaplitės papilvės, sėdmenų bei bambos demonstravimas, kuris betarpškai siejamas su sekso kultu. „Sodoma ir Gomora“, – pasakytū mūsų proseneliai iš Amžinybės. Reikia įsiklausyti ir išgirsti jų balsą, saugoti jų palikimą ir tradicijas, neklausyti netikrų pranašų. Patirtis akivaizdžiai rodo, kur veda klaidatikystė. Todėl metas iš netikrų vertybų ganyklų grįžti į tikruju lauką, nes, anot garsaus gruzinų režisieriaus Tengizo Abuladzės, nereikalingas kelias, kuris neveda į šventykla.

Žiniasklaidė

Iš seniausių laikų žmonės tvirtai ti-
kėjo parašytu žodžiu, nes žodis buvo
rašomas su didžiausia atsakomybe.
Tačiau bėda ta, kad greta žmogaus ir
šetonas išmoko rašyti. Okupacijų me-
tais šetonas rašė itin daug, o žmonės,
neatpažindami rašančio šetono, skai-
tė, juo patikėdavo. Išmintingesni žmo-
nės išmoko tuos raštus versti iš netie-
sos į tiesos kalbą, skaityti tarp eilučių,
perskaityti ir tai, kas neparašyta. At-
gavus spaudos, radio bei televizijos
laisvę, parašytų, pasakyti žodžių bei
rodomų vaizdų radosi tikras pertek-
lius. Perteklius jau vien todėl, kad vie-
nu metu neskaitysi kelių laikraščių,
neklausysи kelių radio stocių, nežiū-
rēsi kelių televizijos laidų. O tarp ra-
šančiųjų, kalbančiųjų ir rodančiųjų pa-
kanka nelabujų, kuriuos atpažinti né-
ra lengva, nes jie moka prisdengti gra-
žiomis kaukémis. Nebūtinai pats še-
tonas rašo ar kalba, dažniausiai jo
vaidmenį atlieka šetono samdytas
klaidatikis. Kiek tokius klaidatikus yra
prisiviliotęs nelabasis, nesunku pamatyti
šūsnysė geltonosios spaudos, ra-
dio ir televizijos laidose.

Kažkas sugalvojo dabartinei žiniasklaidai (žinoma, su negausiomis išimtimis) gerą pavadinimą „purvaskellaida“. Jai išskalbtai prireiktų didžiulių pajėgų, didžiulių ištaklių. Tačiau iš kur jų paimsi, jei pajėgos ir ištakliai kladati vystaties skandį. Daugeliui Lietuv

voje teko išgirsti, kaip žymi asmenybė viešai prisipažino, kad dvi tris savaites neskaito spaudos, nesiklauso radio, nežiūri televizijos laidų. Ir taip apsivalo, pasiūjinta švaresnė.

Purvasklaidos, melo joje uždraus-
ti ar apriboti nelengva, tačiau skydą
nuo purvo gali turėti kiekvienas. Jei
melas ir purvas liečia dorovės, visuo-
menės ar pačios valstybės reikalus, to-
kai purvasklaidai reikia duoti deramą
atkirti.

Nežabotas vartojimas

Perteklių pastebėsime įvairose srityse. Pusė milijono piliečių iš Lietuvos emigravo, o darbo biržoje dar vis eilė tebelaukia. (Ar ne rankų ir protų perteklius?) Iš valdininkijos ir milijonierių pertekliaus – varguolių perteklius. Balaganinių renginių politikierų populiarumui – perteklius. Automobilių – perteklius; užkimštос gatvės, kiemai, keliai. Atliekų – perteklius, sąvartynai nebetalpina, valdžiukė atliekose Kernavės istorinį draustinių skandinti pasišovė. Godumo, traukos prie valstybės lovio ir ... ašarų, dažniausiai netikrų, – perteklius. Kur nepažvelgsi, visur – perteklius. Nejaugiai taip nieko ir netrūksta? Kai kas įvardinta aukščiau, tačiau vieną trūkumą, tiesiogiai susijusį su pertekliumi, čia tinka paminėti.

Sako, Dievulis žmogui davė visko, tik nedavė „užteks“ arba „gana“. Nudvasintas nežabotas vartojimas, nesudėvėtų drabužių ir per aplaidumą sugadintų maisto produktų į atliekas išmetimas, namų apyvokos daiktų, drabužių, baldų dėl nuolat keičiamų madų naikinimas veda prie vis augančio vartojimo, prie pilvažmogio, pasiruošusio tenkinti vis didėjančius poreikius, auginimo. Tai vis dėl to „užteks“ arba „gana“ trūkumo, dėl taupymo kilniams tikslui dorybės stokos, dėl tau-
sojimo iausmo praradimo.

Per jau pastebimą klimato kaitą gamta žmogui sako: „užteks“. Jei to „užteks“ nedavé Dievas, duos gamta. Su gamta kariauti – ne žmogaus galioms, gamtą galima tik mylėti; nemeilė gamtai atsigręžia gamtos nemeile žmogui.

Algimantas ZOLUBAS

Žmonių likimai istorijos vingiuose

Didžiausia vertybė Stalino laikais – „forminiai“ duonos kepalukai. Dešinėje – A. Juodienė

užtikrinti pasiturimą gyvenimą. Atsistiko taip, kad už tévų ir vaikų darbštumą ūkininkų Vaišnių šeima buvo paskelbta „blogio įsikūnijimu“. Žmonės, nuo aušros iki sutemų stropiai plusė savo laukuose, maitinę ne tik Lietuvos, bet ir kitų šalių gyventojus, tapo liaudies priešais“

„laudės priesas“. Vienintelis Vaišnių sūnus Vladas, po karo paimtas į sovietų kariuomenę, pabėgo ir slapstėsi pas Marčiulaičius, tetos šeimą, gyvenusius gretimaame Žarijų kaime. Tačiau 1948 m. pakliuvo į enkavedistų akiratį ir buvo ištremtas. Seserys, jau ištékėjusios, tremties išvengė, bet represiją – ne! Marija, gyvenusi Prienuose, negalejo gauti darbo, nes jos artimieji buvo tremtiniai, o sesuo Anastazija tremiama pabėgo.

(keliamo i 5 nsl.)

Žmonių likimai istorijos vingiuose

(atkelta iš 4 psl.)

Sesuo Albina mokėsi Priešnų gimnazijoje. Baudėjai ją surado. Motina tą naktį išėjo pas kaimynus išgirdusi namuose lojant šunis, tačiau parėjusi pateko į trémėjų nagus. Motiejus Vaišnys, šeimininkas, tuo metu gydėsi Kauno klinikose. Jis „pastebėjo“, kai grįžo namo. 1949 m. į Mauručių geležinkelio stotį buvo atgabentas suparalyžiuotas Motiejus Vaišnys ir sunkiai serganti duktė Anastazija. Ta-

tremtiniam buvo draudžiama prie jos priartėti, kad nesugalvotų pabėgti. Ne galėjo geresnio vandens iš upės pasisemti, gérinui ir viralui naudojo balų vandenį. Maitinosi miške pasirinktais grybais. Kartą, kai atvežė maistui statinę lokio mésos, o joje knibzdėjo kirmélės ir skrido baisus dvi kas, badą kenčiantys tremtiniai atsisaké valgyti. „Matai, kokie išrankūs tie fašistai ir banditai! – pasigirdo piktai komentarių.

Lietuviai tremtiniai sibirietiškoje „darbo vietaje“

Prie dėdės Antano Juodžio kapo Sibire

čiau „pakrovimui“ vadovavęs pareigūnas įsakė tuos du sunkiai sergančius ligonių nuvežti namo. Motiejus Vaišnys mirė 1950 metais.

Ištremtoji Vaišnių šeimos dalis pateko į Irkutsko sr. Usoljės r. Taljano miškų ūkio gyvenvietę. Jau pirmąją vasarą 14 jaunu vyru ir merginu išvežė į taigos glūdumą pievų šienauti. Niekas jų neįspėjo, kad tai goje pilna uodus ir mašalų. Visi jie išvyko lengvais vasisiškais drabužiais apsirengę. Kai debesys mašalų ir uodus aplipo jų kūnus, teko iš maišų ir turimų skudurų sudurysti šiokius tokius apdangalus. Būstą įsitaisė ant žaiginių, nes pievos buvo šlapios. Netoli se tekėjo didelė upė, bet

Albina Vaišnytė buvo suniusi pabėgti, bet suprato, kad bus labai sunku. 1950 metais ji ištikėjo už tremtinio Kazimiero Juodžio, kilusio iš Pakuonio valsč. Taurakiemio kaimo (dabar Kauko r.). Juodžių šeima buvo gausi ir nė vienas jų neužmiršo, kaip juos gaudė, rišo ir vežė vėtos stribai. Tarp stribų buvo ir tas, kuris dabar tautiečius norėtų išbruki į „Durnių laivą“...

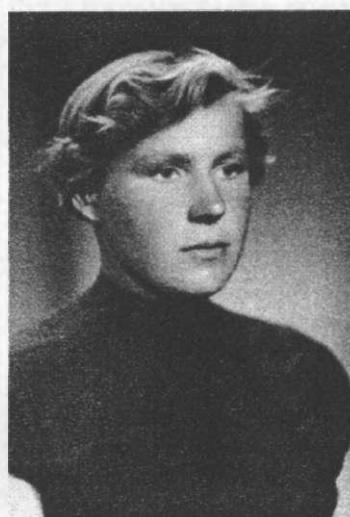
Albina įsidarbino vėtos kepykloje. Juodžių šeimoje émė vieną paskui kitą gimti vaikai. Albinai teko ne tik juos prižiūrėti, bet ir atlikti daugybę sunkių darbų, nes vyras daugelį savaičių išbūdavo tolimose mišku kirtavietėse.

Aleksandras JAKUBONIS

Neišsipildžiusios svajonės

Labai gerai pažinojau Broniaus Čibinsko, gyvenusio Pandėlio r. Šniukštuk., šeimą. Bronius nuo 1948 m. palaikė glaudžius ryšius su partizanais, visa jo šeima buvo įstiraukusi į rezistencinę veiklą. Stribai įtarai žiūrėjo į Čibinskų sodybą, matij buvo prie pat miško. Kartą girti stribai, važiuodami pro šalį, pradėjo šaudyti į trobos langus ir vos nenušovė Broniaus.

Šniukštuk kaimo miške, netoli Čibinsko sodybos, vasarą buvo apsistoję partizanai. Broniaus duktė Ona Laimutė, gimusi 1940 m., buvo drąsi, partizanai ja pasitikėjo. Jų prašymu mergaitė sužinodavo pas kuriuos kaimynus apsistodavo stribai ir eidama į Panemunio mokyklą stebėdavo miestelyje esančius stribus. Sužinojusi pranešdavo partizanams. Ona Laimutė iš tolimesnių kaimynų rinkdavo maisto. Kad nesukeltų įtarimo, paėmusi krepšį eidavo į mišką „grybauti“, nunešdavo partizanams vaistų, mamos iš-

Ona Laimutė Čibinskaitė
skalbtų drabužių.

1951 m. spalį partizanas D. Ruželė nakvojo Čibinsko daržinėje. Ryte Ruželė norėjo susitikti su Skuturna, gyvenusiu Puškorių kaime. Susitikimas, turėjęs įvykti Čibinsko sodyboje, taip ir neįvyko, nes Onai Laimutėi parėjus iš Skuturnos namo pasirodė daug stribų. Ji ketino dar bėgti pranešti partizanams, bet nespėjo, nes visi trobesiai buvo ap-

supti. Prasidėjo susišaudymas. Buvo nušautas partizanas D. Ruželė ir vienas stribas Truminas. Tada suėmė Bronių Čibinską, paskui ir jo sūnų Antaną Rimantą. Abu nuteisė kalėti po 25 metus.

Liko motina su keturiais mažamečiais vaikais. Labai sunkiai gyveno, neturėjo nei pavalygti, nei apsirengti, nes per kratas beveik viskas buvo išvežta. Kolūkyje „banditų“ šeima buvo nepageidaujama. Po metų, pasikeitus kolūkio pirmininkui, šeimą į kolūkį priėmė. Jie dirbo visus darbus, vaikai buvo paklusnūs ir darbštūs. Ona Laimutė nebe galėjo eiti į mokyklą, nes stribų vaikai mušdavo, o mokytojai žemino. Kai Onai Laimutėi suėjo 15 metų, ji pradėjo dirbti durpyne, statyboje, nes nebaigusi mokyklos kitur įsardinti negalėjo. Dabar Ona Laimutė Čibinskaitė-Trastošenkova jau pensininkė ir gyvena Rokiškyje.

Antanas ŠIMENAS,
buvęs tremtinys

Partizanų Motinos dalia

Mano Motina gimė 1885 m. kovo 10 d. Taučioniu, k. Onuškio valsč., Trakų aps. Ištikėjusi už Andriaus Voverio naują gyvenimą kūrė Bakaloriškių kaime. Tėvai turėjo 15 ha žemės, tad teko daug dirbti, nes šeimoje augo devyni vaikai – penkios dukterys ir keturi sūnūs. Mama mus mokėverpti, austi, gaminti maistą. Tada buvo iprasta, kad kraitų ruošiasi pačios mergaitės. Tėvas sėdavo daug linų, kuriuos tekėdavo apdoroti patiemis. Nuo mažens visi išpratomė daug dirbti, tvarkytį namų ūkį. Tėvai mums, vaikams, sakydavo, kad reikia mokėti įvairių darbų, tuomet gyventi ir savo šeimą užauginti bus lengviau.

Dukterys, kaip paukščiai, iš gimtojo lizdo netrukus išskrido – vyriausioji Jadviga ištikėjosi už buvusio Lietuvos savanorio Stasio Bujanauską, Marytę – už ūkininko Vladislovo Kleinoto, trečioji duktė – už ūkininko Jono Stadalnyko. Vyriausias brolis Boleslovas išvyko į Latviją, ten sukūrė šeimą. Brolis Jonas anksti mirė. Mama tada išgyveno dideli skausmą. Mūsų šeima 1936 metais išsilėlė į vienkiemį, perstatė trobas ir rengės gražiam gyvenimui. Mamą džiuginino nemažas būrelis vaikaičių. Tačiau gyvenimas įnešė savų pataisų.

Mūsų krašte prasidėjo pokyčiai, kai 1942 m. Rūdninkų girioje būrėsi raudonieji partizanai. Jie ginkluoti atvykdavo į sodybas, plėšikaudavo, kankindavo gyventojus. Kol vyko karas, mūsų krašto žmo-

nės nutarė naktimis budėti. Karo pradžioje traukdamiesi sovietų kariai paliko ginklus. Jais pasinaudojo vietiniai gyventojai. Tačiau Antrojo pasaulinio karo pabaigoje, grįžus frontui, sovietų kariai apsupo Bakaloriškių kaimą ir keršydamai vietas gyventojams už aktyvumą sudegino 40 sodybų, nušovė devynis vyrus. Raudonieji partizanai Onuškio valsčiuje į savo rankas perėmė valdžią. Prasidėjo teroras. Areštavo mano brolį Vladislovą. Išlaikę kelias paras areštinių paleido su sąlyga, kad jis eis į frontą – karas dar nebuvo pasibaigęs. Tačiau brolis pradėjo slapstyti. Stribai, apsupę girininkijos pastatą, kur tada gyvenome, sužeidė ir brolį Vaclovą. Buvo nuvežtas į Varėnā. Gydytojai padėjo jam slaptą pasitraukti. Grįžęs slapstėsi, vėliau įsitraukė į partizanų gretas, Žaibų slapvardžiu tapo partizanų būrio vadu.

Netrukus areštavo sesers Marytės vyra Vladislovą Kleinotą, sudegino jų sodybą. Sesuo su keturiais vaikais liko be pastogės. Vaclovą ištremė į Sibirą. Ten jis netrukus mirė. Tėveli Andrių Voverį, seserį Eleonorą ir mane areštavo 1944 m. lapkričio 26 d. Įgrūdo į Lukiskių kalėjimą. Po septynių mėnesių tėvelis mirė, mus su seserimi išlaikė 11 mėnesių. Nesudarė bylos, abi išleido.

1945 m. pradžioje su šeima ištremė vyriausią seserį Jadvygą. Nukentėjo sesers Verutės šeima, žuvo brolis Vladislovas. 1947 m. mane

areštavo. Tada gyvenau Alytuje. Nuteisė penkeiriems metams tremties ir tiek pat – be teisių. Ištremė į Komiją, Buchtos rajoną. Sunkiai dirbdama iškentėjau iki 1959 metų gegužės. Dar būdama tremtyje sužinojau, kad žuvo brolis Vaclovas-Žaibas. Po mirties jam suteiktas Karzygio vardas, apdovanotas Vycio Kryžiaus 1-ojo laipsnio ordinu.

Mūsų Mama taip negandu metais dažnai keisdavo gyvenamają vietą, užsidirbdavo žmonėms gražiai verpdama linus, vilnas, padédama dirbti kitus darbus. Tremties išvenge. Kai politinis klimatas šiek tiek „atšilo“, sesuo Eleonora Mamą pasiėmė gyventi pasave.

Likome trys seserys – Eleonora, Marytė ir aš. Džiaugėmės, kad kartu su mumis gyveno tiek iškentėjusi ir daug netekčių patyrusi mūsų Mama.

Grįžusių iš tremties niekas nelaukė ištisomis rankomis. Teko sunkiai kabintis į gyvenimą. Išvykau į Vilnių, sunkiai gavau darbo „Audėjo“ fabrike. Ištakėjau. Vėliau į Pavilnį atvyko sesuo Eleonora su savo šeima ir Mama. Džiugu, kad Mama nors keletą metų gyveno be rūpesčių, tarp savųjų. Tik prisiminusi sūnus slapčia nubraukdavo ašarą. Tokia partizanų Motinų dalia. Anapilin mūsų Mama iškeliaavo 1966 m. lapkričio 1 d. Palaidota Pavilnio kapinėse.

Vanda VOVERTĖ-LAGUNAVIČIENĖ

1948 m. liepa buvo šilta, žaliavo pievos ir miškai, dūžė bitutės, čiulbėjo paukštelių. Rodos, gyvenkir džiaukis. Aš tuo metu baigiau Kėdainių gimnazijos 7 klasę ir ruošiausiu atostogauti pas tévus. Tačiau grįžęs į Krekenavą radau tuščius išdraskytus namus, nuniokotą sodybą, tévus išvežtus į Sibirą. Mane tiesiog pritrenkė įvykusi skaudi nelaimė. Ilgai negalėjau atsipeikėti, suprasti, už ką likimas taip žiauriai nubaudė mano šeimą, mane, ką ir kam mes blogo padarėme, kad išdraskė mūsų lizdą, atėmė, ką tévai savo sunkiu ir varginančiu darbu buvo užgyvenę, susitaupę. Apie mano grįžimą tésti mokslą negalėjo būti ir kalbos. Be to, mane, kaip likusiu nuo tremties, bet kada galėjo išaiškinti ir sugavę ištremti pas tévus ar dar blogiau – uždaryti į kalėjimą. Sutikau tokio pat likimo ištiktą draugą. Abu ilgai svarstę nutarém eiti pas partizanus ir prašytis priimami į jų gretas. Ilgai klajojė po Pašilių girią, pagaliau buvome partizanų žvalgų sulaikyti ir pristatyti į jų stovyklą. Stovykla buvo įrengta raiste, stovejo keletas palapinių, dengtų viksvų šienu. Joje buvo apie 20–25 partizanai, tarp jų sutikome ir buvusių savo kaimynų, jau senai partizanaujančių.

Stovykloje buvo tvarka ir drausmė. Mus priėmės vadas išklausė apie ištikusią nelaimę, apie dabartinę beviltišką padėtį, užjausdamas mus dėl išvežtų tévų. Aiškino, kad būti partizanais mes dar per janni, kad mums dar reikia mokyti, nes Lietuvai bus reikalingi ne tik kovotojai su ginklu, bet ir mokyti vyrai, kad mes daug daugiau galim duoti Tėvynei kovodami, kad ir plunksna. Mūsų, aišku, jo įtikinėjimai netenkino. Prašėme duoti ginklą ir priimti į

partizanų gretas. Tačiau vadas laikėsi savo: aiškino, koks sunkus ir pilnas pavoju partizano gyvenimas, išvardijo mūsų pažiūstamus partizanus, kurių jau nebéra tarp gyvujų, o jų kūnai buvę ilgai mėtyti ant turgaus grindinio, išniekinti ir suslėpti kažkur prie Nevėžio. Mums bediskutuojant grīžo keletas partizanų ir atsivedė paimtą gyvą skrebą. Atvestasis nublusus sovietų kario uniforma atrodė apgalėtinai ir buvo taip persigandęs, kad tiesiog negalėjo prakalbėti. Partizanai, pasitarę su vadu, mudu pasikvietė, davė po rusišką šautuvą, kastuvą ir pasiūlė Pašilių kaimė su gautą plėšikaujanti skrebą, partizanų teismo nuteistą sušaudyti, nuvesti toliau nuo stovyklos ir įvykdyti partizanų teismo nuosprendį. Vedamas į miško gilumą skrebas, matyt, atsipeikėjo ir suprato, kas jis ištiko ir kad užkeleto minučių teks atsiveikinti su šiuo pasauliu, kuriame jis tikriausiai gyveno ne visai blogai. Drebédamas pradėjo prašyti, kad jo pasigailėtume, kad jis niekam nespėjo padaryti bloga, kad jis beveik prieverta iš „liaudies gynējus“, ir kad jis daugiau niekada neimsias ginklo į rankas. Prisipažiustu, man jo iš tiesų pagailo. Širdyje laukiau, kad jis arba pabėgtų, arba kad bent nuosprendī įvykdytų mano draugas.

Taip mes ir atėjome į numatytą bausmės įvykdymo vietą. Mano bendražygis žingsniais išmatavo būsimą kapavietę ir savo aukai liepė

išsikasti duobę. Pakasės iki kelių skrebas suklupo pasimelsti. Gražiai sudėjės rankas „angelukas“ pradėjo poteriauti. Meldési, kaip man atrodé, nuoširdžiai ir ilgai. Ir

gimines ar draugus, kad padėtu mums apsigyventi mieste ir toliau tésti mokslą.

Mums besišnekūčiuojant kilo baisus triukšmas. Dar nebuvau girdėjęs tokio trenks-

Mus pasiekė riksma, panašus į aimaną, į plūdimąsi, į žvérių staugimą, rusiški keiksmažodžiai. Karštligiškai kaleno kulkosvaidis. Orą skvarbė kulkos. Pagaliau pasiekėme palaukę. Pavojuj atlėgo. Kai me gavome užvalgyti. Sužinome, kad partizanus puolė kariuomenė ir kad ne vieniams pavyko sėkmingai pasitraukti. Dalis jų aplaistė žemę savo krauju.

Rytojaus dieną patrakėme į Kėdainius, o iš ten traukiniu į Kauną pas draugo seserį. Kaune pavyko ištoti į geležinkelio mašinistų padėjėjų kursus. Po pusmečio baigės kursus buvau pasiūstas į Radviliškio DEPą. Radviliškyje, DEPo teritorijoje, akis į akį sutikau mūsų tada vestą šaudyti skrebą. Taip vienas prieš kitą tyliedami stovėjome gerą pusvalandį. Jis atsitokėjo pirmas ir tarė: „Gera, kad tada mane paleidot, aš mečiau skrebo darbą, dabar dirbu geležinkelyje ir atsidėkodamas Aukščiausiajam už išgelbétą gyvybę, kiekvieną penktadienį vaikštai melstis į bažnyčią.“ Žmogus, matyt, galvojo, kad mes jį tikrai specialiai paleidome.

Vėliau paaiškėjo, kad mums tada buvo duoti neveikiantys ginklai. Supratome, kad partizanai norėjo gerokai įbauginti skrebą ir išvengti mus priimti į būri, kad apsaugotų nuo žūties.

Gyvendami ir dirbdami Kaune vėl užmezgėme ryšius su partizanais. Platinome jų spaudą, vykdėme viską, ką jie ipareigodavo. Bet apie tai kitas pasakojimas.

**Buvusio ryšininko pasakojimą užraše
Danas ŠNIUTĖ**

Neįvykdyta užduotis

Briedžio rinkt. Paukštelio būrio partizanai Ramygalos valsč. Pašilių giroje 1949 m.

kad davė šuoli iš duobės apie 10 metrų į mišką. Tokio šuolio turbūt ir Šapka būtų pavydėjęs. Taip mes su draugu ir likome spoksoji į tuščią, iki kelių iškastą duobę. Paspoksojė kurį laiką ir praradę viltį įvykdyti mums patikėtą pirmą užduotį, sugrižome į stovyklą. Prisistatėme vadui. Mikčiodamas pradėjau aiškinti, kad skrebas iškasė pusę duobės. Vadas nutraukė mane ir paklausė: „Pabėgo?“ Aš, žinoma, patvirtinau. Tada vadas tarė, kad iš mūsų partizanai neišeis ir patarė kreiptis į

mo – jis priplėjo mus prie žemės. Visas Pašilių raistas dundėjo kaip tūkstantis griaustinių. Mudu su draugu pašokome ir leidomės bėgti. Išgirdome, kad eglyne pradėjo smarkiai šaudyti. Supratome, kad ten tankumynan pasitraukė pagrindinės partizanų pajėgos ir dabar kaunasi su kariuomene.

Pagaliau trumpam viskas aprimo. Čia pašėlusiai bėgdamiesi, čia šliauždamiesi stengėmės įveikti laukymę, kad galėtume patekti į kaimą. Kojos apsunoko, o iki kaimo dar taip toli.

Dėl dviejų procentų gyventojų pajamų mokesčio paramos

Rekomenduojame, kad gyventojai, pildydami prašymus peresti iki 2 procentų pajamų mokesčio sumos Lietuvos vienetas, pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymą turintiems teisę gauti paramą (forma FR0512), ir norėdami skirti paramą filialui, 10 laukelyje turėtų nurodyti Lietuvos politinių kalinių ir tremtinų sąjungos kodą (kodas 300032645), o 15 laukelyje įrašyti Lietuvos politinių kalinių ir tremtinų sąjungos filialo* atskaitomosios sąskaitos numerį (FR0512 formos pildymo taisyklės). Atlikus skaičiavimą pagal pateiktus prašymus paskaičiuota suma bus pervesta į pagrindinės įmonės sąskaitą, tačiau kreipiantis į VMI galima bus išrašyti pažymą apie sumų pervedimą pagal prašymuose nurodytas sąskaitas.

* - kiekvienas, norintis paremti, įrašo savo filialo atskaitomosios sąskaitos numerį, kurį galima sužinoti tik sa-vo filialo būstine.

F R 0 5 1 2		0 1
PRAŠYMAS PERVESTI IKI 2 PROCENTŲ PAJAMŲ MOKESČIO SUMOS LIETUVOS VIENETAMS. PAGAL LIETUVOS RESPUBLIKOS LABDAROS IR PARAMOS ĮSTATYMĄ TURINTIEMS TEISĘ GAUTI PARAMĄ		
2 0 0 7		
11. Prieš or ginklo perdavimą		
12. Prieš paramos perdavimą		
13. Prieš paramos perdavimą		
14. Prieš paramos perdavimą		
15. Prieš paramos perdavimą		
16. Prieš paramos perdavimą		
17. Prieš paramos perdavimą		
18. Prieš paramos perdavimą		
19. Prieš paramos perdavimą		
20. Prieš paramos perdavimą		
21. Prieš paramos perdavimą		
22. Prieš paramos perdavimą		
23. Prieš paramos perdavimą		
24. Prieš paramos perdavimą		
25. Prieš paramos perdavimą		
26. Prieš paramos perdavimą		
27. Prieš paramos perdavimą		
28. Prieš paramos perdavimą		
29. Prieš paramos perdavimą		
30. Prieš paramos perdavimą		
31. Prieš paramos perdavimą		
32. Prieš paramos perdavimą		
33. Prieš paramos perdavimą		
34. Prieš paramos perdavimą		
35. Prieš paramos perdavimą		
36. Prieš paramos perdavimą		
37. Prieš paramos perdavimą		
38. Prieš paramos perdavimą		
39. Prieš paramos perdavimą		
40. Prieš paramos perdavimą		
41. Prieš paramos perdavimą		
42. Prieš paramos perdavimą		
43. Prieš paramos perdavimą		
44. Prieš paramos perdavimą		
45. Prieš paramos perdavimą		
46. Prieš paramos perdavimą		
47. Prieš paramos perdavimą		
48. Prieš paramos perdavimą		
49. Prieš paramos perdavimą		
50. Prieš paramos perdavimą		
51. Prieš paramos perdavimą		
52. Prieš paramos perdavimą		
53. Prieš paramos perdavimą		
54. Prieš paramos perdavimą		
55. Prieš paramos perdavimą		
56. Prieš paramos perdavimą		
57. Prieš paramos perdavimą		
58. Prieš paramos perdavimą		
59. Prieš paramos perdavimą		
60. Prieš paramos perdavimą		
61. Prieš paramos perdavimą		
62. Prieš paramos perdavimą		
63. Prieš paramos perdavimą		
64. Prieš paramos perdavimą		
65. Prieš paramos perdavimą		
66. Prieš paramos perdavimą		
67. Prieš paramos perdavimą		
68. Prieš paramos perdavimą		
69. Prieš paramos perdavimą		
70. Prieš paramos perdavimą		
71. Prieš paramos perdavimą		
72. Prieš paramos perdavimą		
73. Prieš paramos perdavimą		
74. Prieš paramos perdavimą		
75. Prieš paramos perdavimą		
76. Prieš paramos perdavimą		
77. Prieš paramos perdavimą		
78. Prieš paramos perdavimą		
79. Prieš paramos perdavimą		
80. Prieš paramos perdavimą		
81. Prieš paramos perdavimą		
82. Prieš paramos perdavimą		
83. Prieš paramos perdavimą		
84. Prieš paramos perdavimą		
85. Prieš paramos perdavimą		
86. Prieš paramos perdavimą		
87. Prieš paramos perdavimą		
88. Prieš paramos perdavimą		
89. Prieš paramos perdavimą		
90. Prieš paramos perdavimą		
91. Prieš paramos perdavimą		
92. Prieš paramos perdavimą		
93. Prieš paramos perdavimą		
94. Prieš paramos perdavimą		
95. Prieš paramos perdavimą		
96. Prieš paramos perdavimą		
97. Prieš paramos perdavimą		
98. Prieš paramos perdavimą		
99. Prieš paramos perdavimą		
100. Prieš paramos perdavimą		
101. Prieš paramos perdavimą		
102. Prieš paramos perdavimą		
103. Prieš paramos perdavimą		
104. Prieš paramos perdavimą		
105. Prieš paramos perdavimą		
106. Prieš paramos perdavimą		
107. Prieš paramos perdavimą		
108. Prieš paramos perdavimą		
109. Prieš paramos perdavimą		
110. Prieš paramos perdavimą		
111. Prieš paramos perdavimą		
112. Prieš paramos perdavimą		
113. Prieš paramos perdavimą		
114. Prieš paramos perdavimą		
115. Prieš paramos perdavimą		
116. Prieš paramos perdavimą		
117. Prieš paramos perdavimą		
118. Prieš paramos perdavimą		
119. Prieš paramos perdavimą		
120. Prieš paramos perdavimą		
121. Prieš paramos perdavimą		
122. Prieš paramos perdavimą		
123. Prieš paramos perdavimą		
124. Prieš paramos perdavimą		
125. Prieš paramos perdavimą		
126. Prieš paramos perdavimą		
127. Prieš paramos perdavimą		
128. Prieš paramos perdavimą		
129. Prieš paramos perdavimą		
130. Prieš paramos perdavimą		
131. Prieš paramos perdavimą		
132. Prieš paramos perdavimą		
133. Prieš paramos perdavimą		
134. Prieš paramos perdavimą		
135. Prieš paramos perdavimą		
136. Prieš paramos perdavimą		
137. Prieš paramos perdavimą		
138. Prieš paramos perdavimą		
139. Prieš paramos perdavimą		
140. Prieš paramos perdavimą		
141. Prieš paramos perdavimą		
142. Prieš paramos perdavimą		
143. Prieš paramos perdavimą		
144. Prieš paramos perdavimą		
145. Prieš paramos perdavimą		
146. Prieš paramos perdavimą		
147. Prieš paramos perdavimą		
148. Prieš paramos perdavimą		
149. Prieš paramos perdavimą		
150. Prieš paramos perdavimą		
151. Prieš paramos perdavimą		
152. Prieš paramos perdavimą		
153. Prieš paramos perdavimą		
154. Prieš paramos perdavimą		
155. Prieš paramos perdavimą		
156. Prieš paramos perdavim		

2007 m. vasario 2 d.

Tremtinys

Nr. 5 (739)

7

Juozas Lynikas

Gimė 1926 m. Jurčiūnų k., Lazdijų r., valstiečių šeimoje, kurioje augo septyni vaikai: trys dukterys ir keturi sūnūs. Juozas buvo penkasis vaikas šeimoje. Mokėsi Jurčiūnų pradinėje mokykloje, vėliau – Lazdijuose, 1949 m. įstojo į Marijampolės žemės ūkio technikumą. Mokytojai net ir okupacijos sąlygomis sugebėjo iškiepti tautiškumą ir ištikimybę Lietuvai.

1950 m. buvo paimtas į okupacinę kariuomenę, tarnavo Baltarusijoje, Bresto mieste. Čia lietuvių susibūrė išlapta organizacija. 1951 m. dešimt jaunuolių buvo areštuoti ir apkaltinti "tévynės išdavimu". Baltarusijos karinis tribunolas vius nuteisė 25 metus kalėti griežto režimo lageryje. Juozas buvo įkalintas Intos lageriuose, dirbo anglies šachtose.

1956 m. išleistas be teisės sugrižti į gimtinę. Apsigynė Joniškyje pas bro-

li Antaną. Pradėjo dirbtį Žagarės veislinskystės stotyje zootechniku, vėliau – Žagarės sodininkystės tarybiniame ūkyje vyr. zootechniku. Ten sutiko bendraminčių, buvusių politinių kalinių ir tremtinių – J. Jarulį, I. Bunkį, A. Arlauską, H. Miškinį, A. Jankauską, R. Mačerinską ir kitus. Gyvendamas Žagarėje su Stase Skrupskelyte sukūrė šeimą. Užaugino tris vaikus: du sūnūs ir dukteri, sulaukė vaikaičių.

Juozas visą savo kūrybinį gausią gyvenimo laikotarpį atidavė Tévynei, darbui, šeimai. Jo neapleido tikėjimas, atkaklumas, ryžtas ir kantrybė. Sibiro speigai neatšaldė meilės tévynei. Sugrižęs džiaugėsi Lietuva. Prasidėjus Lietuvos atgimimui Juozas ėjo su pirmaisiais sajūdininkais ir visą laiką, kiek leido jėgas, dalyvavo įvairiuose renginiuose. Buvo aktyvus LPKTS Joniškio skyriaus tarybos narys, Tévynės sąjungos narys.

Pro memoria

Pernai, spalio 7 d. atsiveikinome su veikliu ir šviešiu žmogumi, likimo broliu. Juozo neteko ne tik šeima, ne tik bendradarbiai ir bendraminčiai, jo neteko Lietuva.

Juozas Lynikas palaidotas Joniškio r. Stungių kapinaitėse.

Nuoširdžiai užjaučiame žmoną Stasę, dukterį Vigiliją, sūnus Gediminą ir Remigiją, jų šeimas, giminės, artimuosius.

LPKTS Joniškio filialas

ILSEKITES RAMYBEJE

Albinas Masionis 1941–2007

Gimė Milastoniu k., Alytaus r. 1948 m. su mama buvo ištremtas į Irkutsko sr. Alzamajaus r. 1958 m. grįžo į Lietuvą. Apsigynė Alytuje. Vedė, užaugino sūnų.

Užjaučiame žmoną, sūnų su šeima. LPKTS Alytaus filialas

Juzefa Verkiéné 1919–2006

Gimė Šiaulių r. Kuršėnų sen. gausioje darbininkų šeimoje. 1948 m. ją, dirbusią Šiauliouose, ištremė į Irkutsko sr. Taišeto r. Tremtyje dirbo sunkius miško ruošos darbus. 1959 m. grįžo į Lietuvą. Apsigynė Kuršėnuose. Buvo aktyvi LPKTS narė. Išaugino tris sūnus.

Palaidota Šiaulių mst. Ginkūnų kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame šeimą, giminės ir artimuosius.

LPKTS Kuršėnų filialas

Gerchardas Ramanauskas 1938–2006

Gimė ir augo Šiaulėnų mst., Radviliškio r., gydytojo šeimoje. Tėvas buvo suimtas, išvežtas į Amžinojo poilsio atgulė Sibiro žemėje. 1948 m. Gerchardas su mama buvo ištremtas į Irkutsko sr. Zimos miestą. Po dešimties metų grįžo į tévynę. Apsigynė Klaipėdoje. Baigė Vilniaus pedagoginį institutą. Vedė. Užaugino sūnų ir dukterį.

Nuoširdžiai užjaučiame žmoną, dukterį, sūnų, artimuosius.

LPKTS Klaipėdos filialas

Marytė Staševičiūtė-Kvedarienė 1923–2006

Gimė Vidugiriu k., Ukmergės aps., ūkininkų šeimoje, kurioje augo šeši vaikai. 1948 m. ją studentė stomatologė ištremė į Krasnojarsko kr. Mansko r. Orešnojos k. Motina su vyriausiojo brolio šeima atsidūrė Igarkoje, du broliai – kalejime. Motiną, brolienę ir sūnėnā palaidojo Igarkoje. 1953 m. Marytė persikelė į Užbaikalę, Zaigrajevsko r., ten ištakėjo už tremtinio buvusio studento mediko. 1956 m. grįžo į Lietuvą su dvieju mažamečiais vaikais. Baigė studijas. Dirbo Šakynoje, Šiaulių r. 1958 m. mirė vyras. Marytė persikelė gyventi į Vilnių. Dirbo stomatologe. Giedojo Aušros Vartų bažnyčios chore.

Palaidota Siesikų kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame artimuosius.

LPKTS Vilniaus filialas

Povilas Sinkus 1907–2007

Gimė Šakių aps. ūkininkų šeimoje, kurioje augo šeši vaikai. Mokėsi Naujamiesčio gimnazijoje, baigė mokytojų seminariją. Dirbo mokytoju, 1928 m. pašauktas į kariuomenę ir pervestas į Karo mokyklą. Gavo jaunesniojo leitenanto laipsnį, išėjo į atsargą ir vėl mokytojavo įvairiose Alytaus r. mokyklose. Buvo Stakliškių mokyklos vedėju, šaulių būrio vadu. Apdovanotas Šaulių žvaigždės ordinu. 1939 m. buvo mobilizuotas įlenkus. Dalyvavo žygiję į Vilnių. 1941 m. su žmona, dukterimi ir sūnumi ištremtas į Sibirą – Altajaus kr., vėliau – į Bykovo Misą prie Laptevų jūros ir Jakutską. 1958 m. su šeima grįžo į Lietuvą. Gyveno Kaune. Aktyviai dalyvavo visuose atsargos karininkų ir buvusių tremtinių bei politinių kalinių renginiuose.

Palaidotas Kauno r. Karmėlavos kapinėse.

LPKTS Kauno filialas, brolija „Lapteviečiai“

Skelbimai

Sartai-2007

Vasario 3 d. vyksime "un Sartų, kur rogės lėks ratu". Stebėsime tradicines respublikines ristinų lenktynes, originalią mėnėnė programą. Dusetų hipodrome šurmuliuos spalvinga mugė. Kaina 45 Lt.

Vietų skaičius ribotas. Kreiptis tel. (8 37) 205 482 nuo 10 iki 16 val. arba mob. 8 689 54 571 visą dieną; el.p. cepurniene@delfi.lt

Vasario 4 d. (sekmadienį) 14 val. Šiaulių miesto kultūros centre įvyks LPKTS Šiaulių filialo ataskaitinis rinkiminis susirinkimas konferencija. Kviečiame dalyvauti. Su savimi turėkite nario pažymėjimą. Galėsite sumokėti nario mokesčių. Kviečiame gausiai dalyvauti.

Vasario 10 d. (šeštadienį) 11 val. Marijampolės aps. administracijos salėje (Vytauto g. 28) įvyks LPKTS Marijampolės filialo visuotinis narių susirinkimas. Registracija nuo 10.30 val. Atsineškite nario pažymėjimą. Galėsite sumokėti nario mokesčių. Kviečiame gausiai dalyvauti.

Vasario 11 d. (sekmadienį) 15 val. Jūrų technikos fakulteto aktų salėje (Bijūnų g. 17) įvyks LPKTS Klaipėdos filialo narių konferencija įstatų koregavimo klausimui. Malonai kviečiame dalyvauti.

Vasario 17 d. (šeštadienį) 11 val. Vilkaviškio parapijos salėje įvyks tradicinis Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Vilkaviškio filialo bei Tévynės sąjungos Vilkaviškio sk. narių Užgavėnių susibūrimas. Vaišinsimės atsineštomis vaisėmis.

Užsiprenumeruokite „Tremtinį“!

Prenumeratos indeksas – 0117. Prenumerata kainuoja: 1 mén. – 5,20 Lt, 3 mén. – 15,60 Lt, 6 mén. – 31,20 Lt. „Tremtinys“ išeina keturis kartus per mėnesį.

Vienas savaitraščio numeris kainuoja 1,30 Lt.

Iki kiekvieno mėnesio 22 d. galite užsiprenumeruoti „Tremtinį“ kitam mėnesiui.

"Tremtinį" siunčiame ir į užsienį. Prenumeratos kaina metams – 80 JAV dolerių.

SL289

Redaktorė - Jolita Navickienė

Redakcija: Aušra Šuopytė,

Dalia Maciukevičienė,

Vesta Milerienė

Tremtinys

Mūsų adresas: Laisvės al. 39, LT-44309 Kaunas, tel. (8 37) 323 204, faksas (8 37) 323 214. El. paštas: tremtinys@erdves.lt, LPKTS puslapis internete: http://www.lpkts.lt. Įmonės kodas 3000 32645. Ats./sąsk. AB "Vilniaus bankas", kodas 70440, Nr. LT18 70440600 0425 8365. Spausdino spaustuvė UAB "Rinkos aikštė", Josvainių g. 41, Kėdainiai. Ofsetinė spauda 2 sp. lankai. Tiražas 3935. Užs. Nr.

Kaina 1,30 Lt

Redakcija paslieka teisę trumpinti ir redaguoti straipsnius, rankraščiai negrąžinami. Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su autoriaus nuomone.